

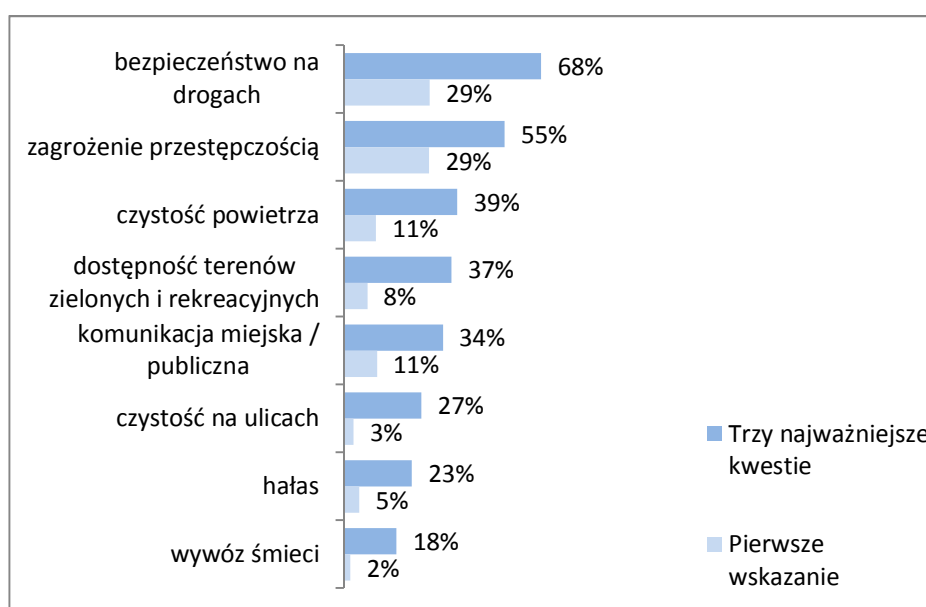
POLACY BAGATELIZUJĄ WPŁYW ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA NA WŁASNE ZDROWIE

- Polacy cenią czyste powietrze i wiedzą, że jego zanieczyszczenia powodują choroby. Zdecydowana większość uważa jednak, że problem jakości powietrza nie dotyczy ich osobiście.
- Za główne źródła szkodliwych substancji w powietrzu uważa się spaliny samochodowe, przemysł i palenie śmieci. Polakom brakuje wiedzy na temat tego, jaki wpływ na jakość powietrza ma palenie węglem w indywidualnych instalacjach grzewczych.
- Dla poprawy jakości powietrza większość Polaków jest gotowa poprzeć ograniczenia wjazdu pojazdów do centrów miast i zakaz palenia węglem niskiej jakości.

W ramach realizowanej przez Ministerstwo Środowiska kampanii społecznej „TworzyMY atmosferę” został przeprowadzony sondaż opinii publicznej na temat świadomości skali, przyczyn oraz skutków zanieczyszczenia powietrza w Polsce.

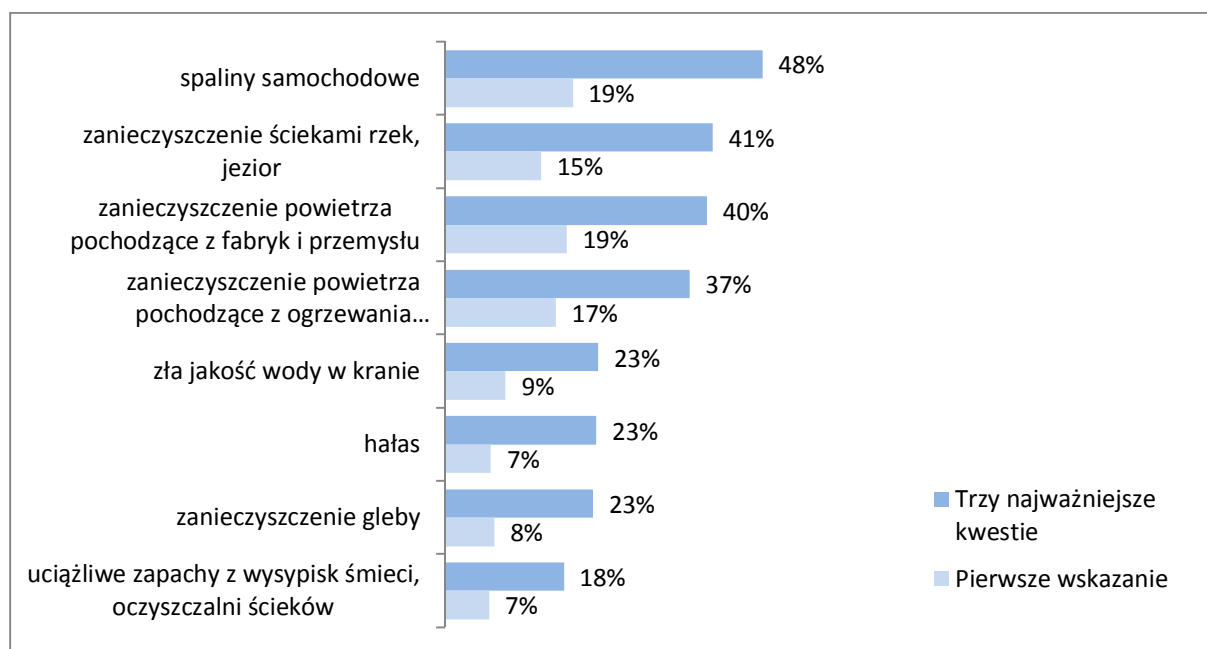
Czystość powietrza jest jednym z najważniejszych czynników decydujących o jakości życia w danej miejscowości. **Poproszeni o wskazanie trzech aspektów mających największy wpływ na warunki życia, 39 proc. badanych wymieniło wśród nich jakość powietrza.** Więcej wskazań miały tylko bezpieczeństwo na drodze (68 proc. zaliczyło tę kwestię do trzech najistotniejszych) oraz zagrożenie przestępczością (55 proc.). Niemniej, tylko co 10 badany wymienił jakość powietrza na pierwszym miejscu.

Które z powyższych kwestii (warunki życia) są dla Pana/i najważniejsze?

Pytani o szkodliwość zdrowotną różnych rodzajów zanieczyszczeń środowiska badani najczęściej wskazują na spaliny samochodowe, które za jedno z trzech największych zagrożeń uznało 48 proc. respondentów. Zanieczyszczenie powietrza przez przemysł wskazało 40 proc. badanych, a emisje pochodzące z ogrzewania domów – 37 proc. Ogółem – zanieczyszczenie powietrza z różnych źródeł znajduje się wśród trzech z pięciu najczęściej wskazywanych zagrożeń dla zdrowia spowodowanych złym stanem środowiska – dwa pozostałe dotyczą jakości wody: zanieczyszczenia ściekami rzek i jezior (41 proc.) i złej jakości wody w kranie (23 proc.).

Które z tych zagrożeń uważa Pan/i za najbardziej niebezpieczne/szkodliwe dla zdrowia?

Wśród schorzeń, na których zdaniem badanych zanieczyszczenie ma wpływ duży lub raczej duży, najczęściej wymieniane są choroby płuc i układu oddechowego (84 proc.), alergia i astma (84 proc.) i choroby nowotworowe (76 proc.).

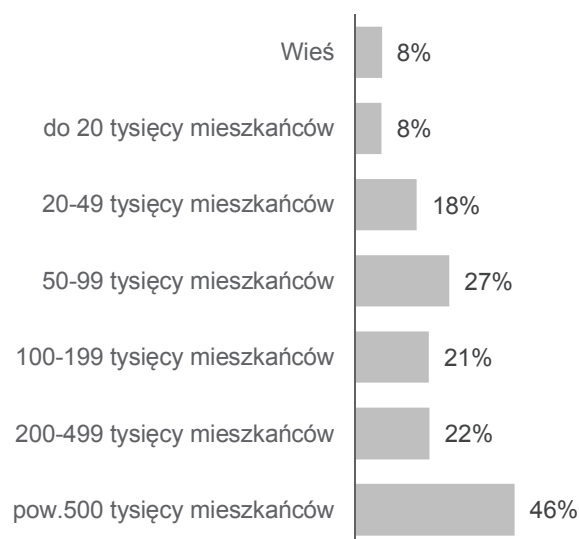
Jednocześnie jedynie 39 proc. badanych obawia się, że zanieczyszczenie powietrza w ich miejscowości może mieć negatywne skutki dla zdrowia ich najbliższych. Przy czym odsetek osób podzielających tego typu obawy jest zróżnicowany – najmniej obaw mają mieszkańcy wsi (34 proc.), najwięcej osoby żyjące w miastach powyżej 500 tys. mieszkańców (51 proc.).

Niski poziom obawy o skutki zdrowotne zanieczyszczeń atmosfery można wytłumaczyć tym, że **większość respondentów (81 proc.) ocenia stan powietrza w swojej miejscowości jako co najmniej dobry**. Jedynie 18% badanych przyznaje, że stan powietrza w ich miejscowościach jest zły lub bardzo zły. Najgorzej jakość powietrza oceniają mieszkańcy województwa małopolskiego (38 proc. z nich oceniła stan powietrza jako zły) oraz opolskiego, dolnośląskiego i mazowieckiego (odpowiednio 27, 26 i 24 proc. ocen negatywnych). Krytyczne oceny najrzadziej wyrażają mieszkańcy podlaskiego, świętokrzyskiego oraz podkarpackiego (w kolejności 3, 6 i 8 proc.).

Negatywna ocena jakości powietrza rośnie wraz z liczbą mieszkańców i stopniem zurbanizowania miejscowości. Tylko 8 proc. mieszkańców wsi oraz miejscowości liczących do 20 tys. mieszkańców ocenia stan powietrza jako zły, największy odsetek niezadowolonych ze stanu powietrza mieszka w miastach powyżej 500 tys. mieszkańców (46 proc.).

Negatywna ocena jakości powietrza w miejscu zamieszkania.

Wielkość miejscowości zamieszkania
(suma odpowiedzi raczej źle i zdecydowanie źle)

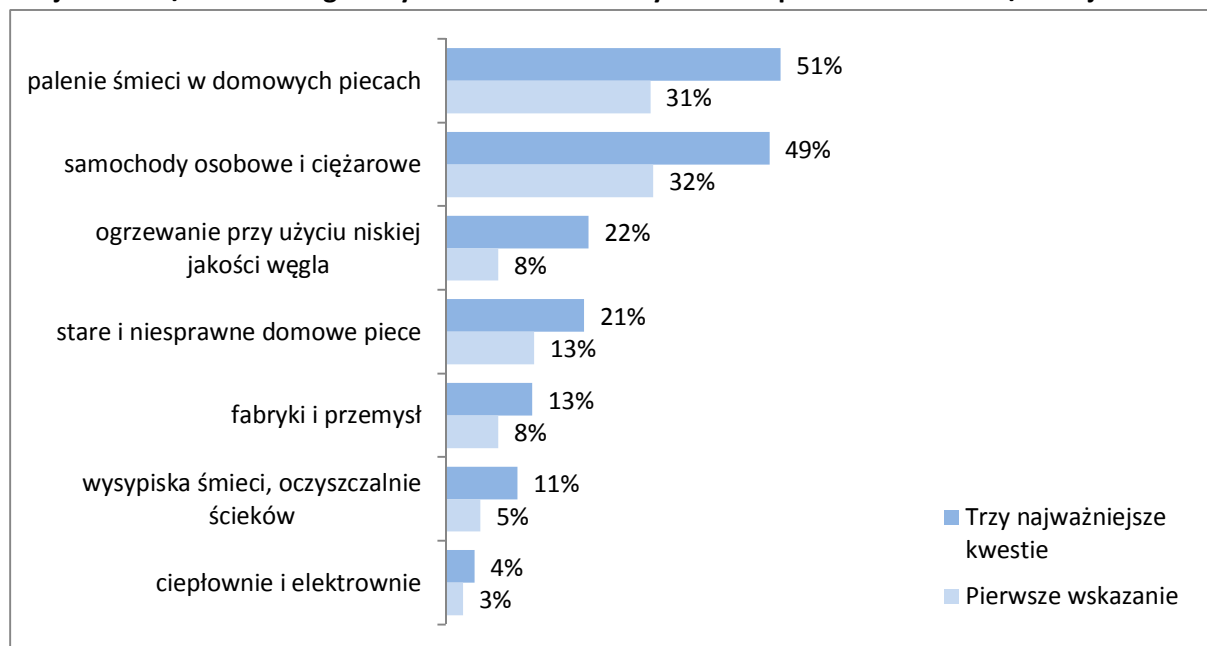

Województwo
(suma odpowiedzi raczej źle i zdecydowanie źle)

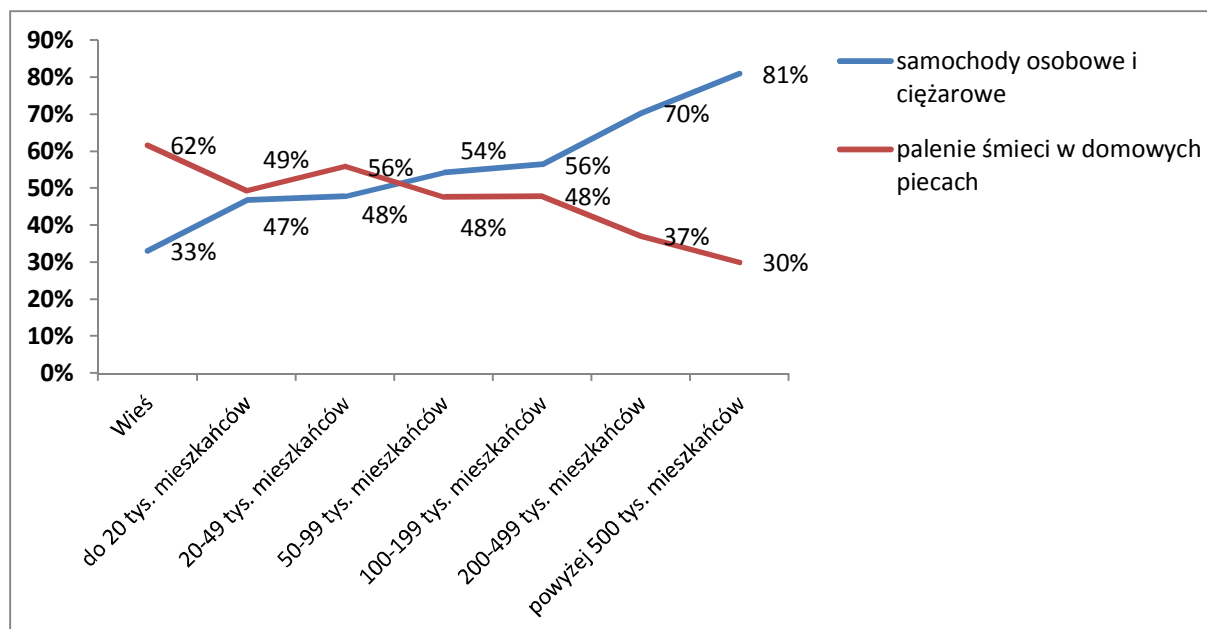
Na pytanie o źródła zanieczyszczeń powietrza w miejscu zamieszkania ponad połowa respondentów wskazuje palenie śmieci (51 proc. – badani mieli wskazać trzy główne źródła zanieczyszczeń). Niewiele mniej – 49 proc. – wymienia spaliny samochodowe. **Świadomość negatywnych dla powietrza skutków ogrzewania przy użyciu niskiej jakości węgla czy starych niesprawnych domowych pieców i kotłów jest dużo niższa – wskazuje na nią odpowiednio jedynie 22 i 21 proc. badanych.**

Co jest Pana/i zdaniem głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w Pana/i miejscowości?

Wraz ze wzrostem liczby mieszkańców coraz więcej osób wskazuje samochody osobowe i ciężarowe jako główne źródło zanieczyszczenia, a rzadziej palenie śmieci w domowych piecach.

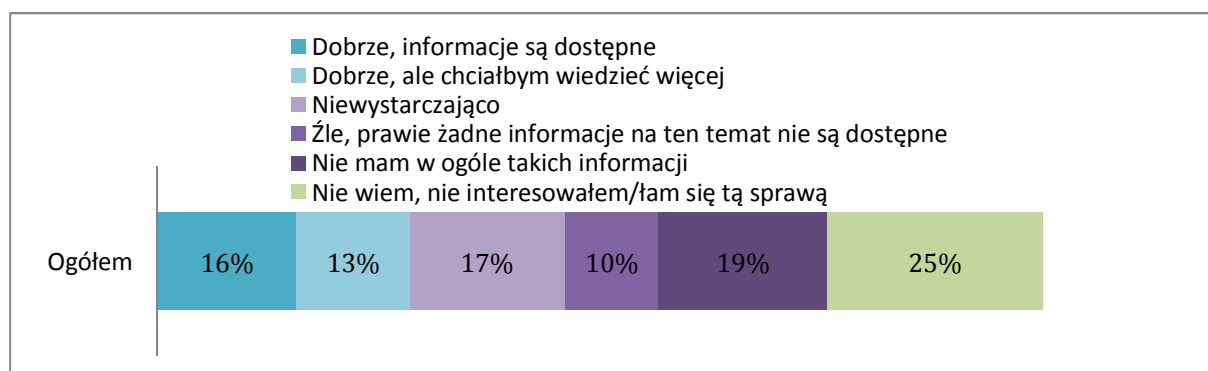
Postrzeganie głównych źródeł zanieczyszczenia powietrza zależy od wielkości miejscowości zamieszkania.

Analizując odpowiedzi na pytania o jakość powietrza i źródła zanieczyszczeń w miejscu zamieszkania, warto wziąć pod uwagę, jak respondenci oceniają dostęp do informacji na ten temat. Aż 46 proc.

badanych uważa, że jest on niedostateczny, a prawie jedna czwarta (24 proc.) nie była dotąd zainteresowana uzyskaniem takich informacji.

Jak ocenia Pan/i dostępność informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza w Pana/i miejscowości i jego wpływu na zdrowie mieszkańców?

Wśród badanych panuje przekonanie, że **częstsze korzystanie z komunikacji miejskiej i rowerów mogłoby zmniejszyć zanieczyszczenie powietrza**. Zdecydowana większość (**84 proc.**) badanych uważa, że należy karać wysokimi mandatami za palenie śmieci w piecach domowych. Badani dostrzegają, że dzięki ekologicznej jeździe samochodami zanieczyszczenie powietrza mogłoby być mniejsze (80 proc.), powszechnie są skłonni ograniczyć ruch samochodowy w centrach miast (79 proc.), a nawet zakazać w miastach palenia niskiej jakości węglem (71 proc.).

Badanie zrealizowane na zlecenie Ministerstwa Środowiska przez ARC Rynek i Opinia w dniach 4-11 sierpnia 2015 r. Sondaż przeprowadzony metodą wywiadu telefonicznego (CATI) na reprezentatywnej próbie N=1003 dorosłych Polaków. Błąd statystyczny +/-3%.